

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . 6 ft.
 Fel évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj milder hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvmdá-
 jában és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Zombor, május hó 5.

Kétségkívül szomorú jelensége az közállapotainknak, hogy a képviselőválasztások bizonyos szempontból mindjobban kitérnek a helyes mederből. Elvitázhatatlan tény az, hogy Magyarországon — egynehány kerületet kivéve — mandátumra alig aspirálhat olyan ember, aki alkotmányos költségekre egypár ezer forintot nem bír kiszurkolni. S e pontnál csakugyan le kell tenni a kormány-párt, „nemzeti“ vagy függetlenségi álláspontot, mert a dolog az egész vonalon egyforma jelenségeket tüntet fel. Az ország egyes részeit illetőleg meg csak az a különbség, hogy a znióváraljai kerületben bizonyos kevesebbet kell költeni, mint Bács megye valamelyik kerületében.

Láttuk s látjuk mint mennek rá nemcsak óriási tőkék, hanem mint pusztul el számos vagyon az alkotmányos költségek feneketlen örvényében; látjuk a képviselőválasztások vagyoni bémultjait s látjuk ugyanazokat a jövő alkalommal, — mindent megfeszítve újra kilépni a porondra.

S ennek legfőbb oka az, hogy a pénz, illetve birtokosa ma szertelenül vágyik mandátumra. Ha valaki milliomos, úgy még nem egész ember, — hogyha nincs a milliókhoz mandátuma; milliókkal vagy százazrekkel pedig könnyebb mandátumhoz jutni, mint a nélkül, ez tiszta dolog.

Míg tehát a régi időkben a gentry dominálta a parlamentet s ez szabta meg ugyszólván az alkotmányos költségek nagyságát, addig ma a pénzarisztokraciával új tényező lépett fel s így a mandátum kereslet növekedtével, növekedett — még pedig szomorú nagy mérvben — annak ára is. Vegyük ehhez még hozzá, hogy a születési arisztokracia is az alsó házra vetette magát s könnyen megmagyarázható az a küzdelem, melyet a gentrynek, főleg azonban a mandátumra joggal aspiráló többi, de nagy vagyonnal nem rendelkező társadalmi osztálynak meg kell vívni.

Szó sincs róla, nem vagyunk annyira, hogy az egész vonalon a pénz győz; helyel-közzel legyőzi a talentum világitó fénye az arany csillogását, a gentrynek a népből gyökeredző politikai befolyása az ellenséges elemeket. De milyen áldozatok árán? S ott a baj, hogy a nagy pénz által felszökentett alkotmányos költségek alól egyik fél sem vonhatja ki magát, de míg ezeket az egyik fél könnyen elviseli, — egy-pár ezer forinttal könnyebb lesz a tárcája, ez az egész baj — a másik a versenyben egész vagyonát teszi fel egy lapra. S most már, ha győz, sokszor egész vagyona árán győz s ez szomorú, ha pedig bukik, az meg kétszeresen kétségbeesítő.

A magyarországi képviselő választásoknál, időszakról-időszakra akuttabbakká válnak ezek a jelenségek; ezek láttára a parlamentnek, mint törvényhozó testületnek céljait ismerők, egészséges alapon nyugvását kívánók, már rég gondolkozóba estek; tudniok kellett különösen azt, hogy a jelenlegi viszonyok mellett csak rosszabbra fordulhat ez állapot.

Az óriási vagyon elpazarolásának azonban van egy másik oldala, amely még sokkal komolyabb és veszedelmesebb mint az, hogy nagyszámú egyesek vagyoni viszonyai zavarokba kerülnek, vagy hogy egyesek tönkremennek; sokkal komolyabb annál is, hogy a parlamentbe jutásnak mindig exclusivebb tényezője a pénz lesz. S ez azon káros befolyás, melyet a pénz, az ország parlamentjét megalkotni hivatott választó közönségre gyakorol. Megrontja a nemzet politikai meggyőződését, eltéríti a meggyőződés igaz nyilvánításának útjáról, megbénítja azon öserőt, melyből a parlamentnek erkölcsi hatalmát merítenie kell.

A kuriának a választási ügyekben való bíráskodásáról szóló s nem sokára tárgyalás alá kerülő törvényjavaslat — ha ugyan az ellenzék, a szabad választás elveit oly fennen hirdető ellenzék ennek törvényerőre emelkedésével szemben is nem fog obstrukciót alkalmazni, csak hogy ne tágitson a kormány elleni bizalmatlansági elvén — a röviden vázolt két jelenségnek is útját kívánja állni.

El akarja csírájában fojtani a választási vesztegetéseket, hogy gátat vessen egyrészt a pénz kizárólagos dominálásának, — hogy megvédje tehát közvetve a talentumot, mely százazrekkel nem rendelkezik, — másrészt az ország választó polgárainak politikai meggyőződését akarja kivonni a pénz mételező mérgétől.

A javaslat egyes intézkedései sok oldalról lehetnek és lesznek bírálat tárgyai, kötelessége azonban a parlamentnek, pártkülönbség nélkül őszintén belemenni annak tárgyalásába, mert kötelessége a választások tisztaságára, a lehetőség korlátai között, minden eszközt felhasználni.

Ellenzékünk komolyságának — amelybe való hitet oly sokszor eljásztotta — valószínűleg ez a javaslat lesz utolsó próbaköve.

A képviselőház munkarendjére nézve következőben történt megállapodás. A földmivelési tárca befejeztével az igazságügyi költségvetés fog tárgyalatni, melyet követni fog a kereskedelmi tárca. Ezen ressort miniszterét, Baross Gábort, ki tudvalevőleg a tárgyalásban betegsége miatt még nem vehet részt, Wekerle pénzügyminiszter fogja képviselni. Időközben Szapary miniszterelnök és a pénzügyminiszter a delegáció és egyéb ügyek miatt a legközelebbi szombaton Bécsbe mennek. Ha a miniszterelnök visszaérkezéig, mely a jövő hét kedjére tehető, az említett költségvetések tárgyalása befejezést nyerne, következnek a vallás- és közoktatási tárca. A sorrend azért állapított meg így, hogy ezen tárca jelenlegi megvitatásánál a miniszterelnök itthon lehessen, mely alkalommal valószínűleg az elkeresztelési kérdés is be fog vonatni a vitába.

A koronázási évforduló.

Zombor város törvényhatósága tegnapelőtti közgyűlésén egyhangulag elhatározta, hogy részt vesz a koronázás 25-ik évfordulóján Budapesten rendezendő ünnepélyeken, valamint maga is méltóan fogja megünnepelni e jelentőségteljes napot. A közgyűlés idevágó része a következőképp folyt le:

Sándor Béla főispán, a gyűlés elején beszédben fejté ki június 8-ának jelentőségét, mely napon lesz 25 éve annak, hogy a kiegyezés a király és a nemzet között létrejött, s hogy Ó Felső Szent István koronájával megkoronáztatott. E nappal nyerte egyuttal az ország vissza önrendelkezési jogát is. Nem kételkedik — mondja a főispán — hogy Zombor város hazafias és loyális lakossága teljes lelkesedéssel kíván részt venni abból az örömből, mely e napon minden magyar embert érni fog. Ezért indítványozza hogy:

I. Őfelségéhez hódoló felirat szerkesztessék, melynek átnyújtására a város a miniszterelnököt kérje fel;

II. Vegyen részt Zombor városa küldöttségileg azon tisztelgéseknél, melyeknek célja lesz Magyarország lakosságának örömét és hódolatát tolmácsolni Őfelsége előtt;

III. Ünnepelje meg június 8-át idehaza is méltó módon.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Fáj a szívem...

Jaj de búsan szól a zene,
 Mintha szívem kőta lenne.
 A ki ezt a nótát hallja,
 Annak szívem titkát vallja.
 — Fáj a szívem, nagyon fáj.

Ne húzd cigány azt a nótát,
 Szemem a sok könnytől nem lát.
 Hegedűnek minden hangja,
 Szívem sebét felszaggatja.
 — Fáj a szívem, nagyon fáj.

Volt egy lányka, — dehogyan volt lány,
 Boszorkány volt, — szép boszorkány.
 (A boszorkány ha ily volna,
 Elce mennék a pokolba.)
 — Fáj a szívem, nagyon fáj.

Mosolygott és kacintgatott, —
 Ölegetett, csókolgatott, —
 Elbódított... Esem vesztém...
 Húzzad cigány, barna legény.
 — Fáj a szívem, nagyon fáj.

A mire kijózanodtam,
 Nem volt többé lány karomban.
 Eltűnt mással, mint a harmat
 Napsugárral, s árván maradt —
 Mint a virág — a szívem.

Fáj a szívem, nagyon fáj,
 Hogy te, babám, megszálltál...
 Csak e nótát húzzad cigány,
 Hűtelen lett az én rózsám.
 — Fáj a szívem, nagyon fáj.

Húzzad cigány, hadd repedjen
 Bánatában az én szívem.
 Minek nekem ez az élet,
 Ha nincsen, hogy kiért éljek!
 — Fáj a szívem, nagyon fáj.

Bodrogh J. K.

A GRÓF.

Elég volna-e ezen szó: gyönyörű, hogyha Bimbi nagysám szépségéről akarnánk szólni? Én azt hiszem: nem. Ha már elmondanók, hogyan veszté esztét az egész fiatalság, mikor anyja őt legelőször vitte bálba; hogyan történt az, hogy egy héten három párbaj volt miatta; s hogyan kapott az öreg Uriold, a „nőgyűlölő“ francia szivbajt: akkor talán lesz némi fogalmunk ez angyalról.

A szegénykének lelke csakhamar megtelt egy mérgecske áramlattal, melynek kevelység a neve. De mit! Ó, ki a Madonnánál is szebb, csak nem fogadhatja el bárki kezét! Neki legalább is báró kell férjül!

Igy gondolkodott Bimbike is, mikor a táncosok raja vette őt körül.

De mint mindenkinek, úgy neki is adott a teremő szívet, mit ő egy „fursca“ alakkal töltött meg. Fursca természetesen csak neki volt; mert nem forgódott körül a többiekkel és mert nem mondott ő is olyan aranykeretű, rózsasallatú frázisokat; szóval mert nem látszott vele törődni. Pedig dehogyan nem! Egy sarokba vonult s onnan nézte a megközelíthetlent.

Bimbit érdekelni kezdte a fiatal ember. Ugyan ki lehet az? Éppen mellette haladott el, mikor egyik táncosával helyére vitette magát.

— Nem tudja, ki lehet az? kérdé kiserőjétől.

— Erdei Árpád.

Erre egy kis ajtócska nyílt ki Bimbi szívében, melyen át fény szökött a legtökösabb kamrába, hol a „fursca fiatal ember“ volt elrejtve és körülvette az alakot pompázó sugárral.

— A gróf Erdei! Minő előkelő! suttogetta magában a bálkirály és ezen este nem gondolt egyébre, mint „6“ reá...

Másnap, a kedves otthonban, a boldog mama megelégedetten simogatta leányának szép piros arcát.

— Nos, Bimbócskám, nem feledeled e a sok táncos egyikénél szivecskédet? Mi?

És oly örömmel nézett a piruló aróra.

— Talán.

— Ah! És ugyan kicsoda az a szerencsés? kérdé meglepetve az anyja.

Bimbi odahajolt szülője vállára és halk hangon sűgá: — Gróf Erdei Árpád.

A mama nem szólt semmit, csak titkon örült, hogy leánya egy grófra vetette szemét.

Haza jött az apa. A gondos szülő rögtön karon fogta, bevezette a másik szobába és hamarosan elmondta Bimbi érzelmeit. Természetesen el lett határozva, hogy minden áron megismertetik leányukkal a gróft, és... a leány szép... ő is segítenek közben járni... meghívják jourjaikra... hát majd csak lesz valami belőle!...

... Nagyban huzta már a cigány nótáját, mikor Bimbi újra bevonulást tartott a bálterembe. A sok táncos, mint mikor kisültén a nap, szétterben az elbujt lepkesereg, — úgy sietett a szép virág felé, hogy bókokkal halmozzák el.

De Bimbi hideg maradt. Gyorsan körülnézett, hogy nincsen-e „6“ itt? — A fiatal ember nem volt jelen.

Kezdődött a tánc. Az apa türelmetlenül fészkelődött helyén; majd felkelt, megnézegette magát a tükörben, azután fel és alá járkált.

Végre megjelent az ajtóban egy alak. Ó volt az. Szomorú tekintettel nézegetett körül, de hirtelen felvidult. Tekintete Bimbin nyugodott.

Az apa észrevett mindent. Szíve hevesen dobogott és remegő hangon oda sűgta nejének:

— Itt van. Mennyire megörült, mikor Bimbit meglátta!

Néhányszor még jobbra-balra tipegett, azután el-sietett azon irány felé.

Egész közelében volt a grófnak. Tiszteletteljesen

Egyhangy lelkességgel elfogadtatván ez indítvány, az Ófelsége elé Budapestre menesztendő küldöttségbe beválasztottak: Sándor Béla vezetése alatt, Koczkar Zsigmond, Csihás Benő, Fejér Gyula, Kupuszarevits Lyubomir. — A Zomborban rendezendő ünnepségeket előkészítő bizottságba: Barthal József, Bittermann Nándor, Dan-czer Kornél, Fejér Gyula, Gertinger Pál, Grüner Samu, Gyurisits György, Koczkar Zsigmond, Kozma László, Krónits István, Kupuszarevits Lyubomir, Széchényi József, Valter Nándor, Vukicsevits Péter. E bizottságnak meghagyja a közgyűlés, hogy mihamarabb tanácskozzék az ünne-pélyek módozatai felől, úgy, hogy az e hó 25-én tartandó rendes közgyűlésen már megállapított előterjesztéssel lépjenek a közgyűlés elé.

Helyi és megyei hírek.

Kinevezés. Ófelsége Sáághy Ferenc óbecsei járásbírói albirót és dr. Perczel János szegedi ítélő táblai aljegyzőt az újvidéki törvényszékhez bírákká nevezte ki.

Kinevezések. Újvidéki tudósítónk írja: Brankovics patriárka az újvidéki püspökséghez szentszéki aljegyzővé Vidieki Györgyöt, a karlócai theologiai főiskolához h. tanárrá pedig Bogdanovits Luciant nevezte ki. Az előbbi négy évig volt hallgatója a budapesti egyetemnek, az utóbbi középiskoláit a bajai ciszterciák főgymnásiumában végezte. Mindkettő hazafias szellemű, művelt fiatal pap.

Tisztújítás Zentán. Részleges tisztújítás volt Zentán e hó 3-án, Schlagetter Gyula főügyész elnöksége alatt. Megválasztottak: I. számú elnök: Branyovacs Ignác, adótitkár: Burány Pál, II. állatorvossá: Naesa Imre, irnokká szavazattöbbséggel: Vartus Károly.

Iskolalátogatás. Dr. Hoffmann Károly, érseki iskolalátogató, a múlt héten látogatta meg a verbázi iskolákat, a hol — mint nekünk írják — mindent teljesen rendben talált.

Pályázatok. A cs. és kir. hadügyminiszterium következő alapítványokra hirdet pályázatot: Egy „Rudolf trónörökös” alapítvány, évi 151 frt 96 kr; két „Bécsi orvosi Doctor Collegium” alapítvány, évi 65 frt, és három „Mienenbergi Hartl” alapítvány, évi 95 frt. Közlebbi értesítést ad a cs. és kir. 23. hadkiegészítő parancsnok-ság Zomborban.

Az anarchisták és a gombosi műkedvelő előadás. Gombosról a következő sorokat vesztik: Tekintetes szerkesztő ur! Az anarchisták által fanatizált májusi levegő, ha nem is dinamit, de vihar és eső-bombáival csaknem teljesen szétbontotta a jó szívet, nagy furdással és sok reménnyel tervezett szerény műkedvelői előadásunkat. Az ég megeredt esőtornái sok szegény éhezőt atyánkfa szájából mosta ki a nekik szánt jó falatokat; mert a környék áldozat-kész közönsége kevés kivétellel a rossz idő miatt elmaradt. Azonban hála az összegyűlt kevés, de lelkes közönség nagylelkűségének, (neveiket nem írom ki: „a balkéz netudja, a mit a jobb ad,“) hogy nemes adakozásuk által, tetemes felülfizetésekkel a rendezőseget a deficitől megmentették, sőt a jótékonycélra is juttattak valamit. No, de a mélyen tisztelt publikum sem panaszkodhatik, mert áldozatkészségéért oly élvezetben részesült, melyet műkedvelői előadások vajmi ritkán nyújtanak. Dícsékvés nélkül mondhatom, hogy a gombos bogojevai műkedvelők által f. hó 1-én tartott előadások meglepően sikerültek és igazi műveltséget nyújtottak. Risznerné urnő kedvesen pattogott; Wagner Helén kisasszony bájosan csafá- és Kelemen Regina kisasszony komoly szerepében elragadóan kedvesek voltak. Meltó elismerést érdemelnek Riszner, Csavrák és Morgenstern urak művészi játékukért, nemkülönben Becker „Palika” ügyes csintalanságáért. Fogadják mindannyian az éhezőt tótok nevében hálás köszönetünket. Az anyagi részről következőképp számolok

be: belépti díj befolyt 42 frt 80 kr; felülfizettek 21 frt 60 kr, összes bevétel: 64 frt 40 kr; kiadás 38 frt 05 kr; maradt 26 frt 35 kr. Megjegyzem, hogy a zenészeknek biztosított 30 frt is adakozásból fedezetelt, hogy a tótoknak is jusson valami. A 26 frt 35 kr tiszta bevétel azon tiszteletteljes kéréssel csatolom, miszerint azt rendelkezése helyére juttatni kegyeskedjék. B. (Meg-tették s ezzel gyűjtésünk főösszege 467 frt 63 kr.)

Palics-fürdő megnyit. Szeged kis szomszéd fürdőhelye, a kedvelt Palics, a szabadkaiak szemé-fénye, nagy mulatsággal megnyit május első reggelén. Szabadkáról nagy társaság lepte el a kivirult szép erdőt. Szegediek is meglehetősen számmal rándultak át a megnyitóra.

Honvédlaktanyánk. Zombor város tegnape-lőtti közgyűlésén történt meg a végelszámolás immár teljesen készen levő laktanyánkat illetőleg. A vegyes bizottság ugyan még talált kisebb jelentőségű pótolni és változtatni valókat, ezeket a város el fogja készíttetni. Róheim Károly vállalkozó cégnek 4579 frt 84 kr kifizetési rendeltetést, valamint kiutalványozták Seybold Károly 100 frt tiszteletdíját s Balázs Ernő művezető munkadíját is. — Itt közöljük a laktanyára vonatkozó érdekes, bevételi és kiadási tételeket: I. Bevétel: 1. A pesti kereskedelmi banktól 120,000 frt. 2. A 400,000 frt kölcsönből házvétel 7500 frt. 3. A 400,000 frt kölcsönből tervekészítésre 700 frt. Összesen 128,200 forint. II. Kiadás: 1. Róheim vállalkozó felvett 99,053 frt 38 kr. 2. Róheim vállalkozó még követel 6068 frt. 3. Házvétel 7500 frt. 4. Tervek készítés 700 frt. 5. Építési felügyelet 1,100 frt. 6. Százalék, bélyegilleték, közjegyző 588 frt 87 kr. 7. Nyomatványok, hirdetések 185 frt 11 kr. 8. A régi épület lebontása 474 frt 83 kr. 9. Bokréta-ünnepre 260 frt 10 kr. 10. Álványok beszerzése 174 frt 56 kr. 11. Feliratok 101 frt 20 kr. 12. Különböző apróságok 53 frt 43 kr. 13. Udvar és járda rendezése 1467 frt 53 kr. 14. Veszteség és kamatok 9837 frt 78 kr. 15. Lakbérék a megyének 504 frt. Összes kiadás 128,068 frt 79 kr. Ezek szerint tehát a zombori honvédlaktanya, hozzáadva ez összeghez a régi épület 30,000 frt építési költségét, 158,068 frt 79 kr ba került.

Eljegyzés Tóth József, zimonyi vasuti hivatalnok, eljegyezte Jung Ignác tanító leányát, Karolin kisasszonyt.

Gymnasiumi hangverseny. A helybeli fő-gymnasium az ifjúsági énekkar részére harmonium be-szerzése céljából a tanuló ifjúság s helybeli művészek közreműködésével f. hó 14-én hangversenyt rendez. Részletes műsort lapunk jövő számában fogunk közölni.

Ügyvédi kamaránk e hó 29-én délelőtt 10 órakor rendes közgyűlést tart a szabadkai takarékpénztár termében.

Egy végrehajtott elkeresztelési ítélet. A M. Államban olvassuk, hogy Szabadkán fogatosították egyikét amaz elmarasztaló ítéleteknek, melyeket eddig az elkeresztelő kérdésben a bíróságok hoztak. Mamusch Felix szt.-györgyi plébános az ítélet szerint fölmen-tett a keresztelést átküldésének kötelezettsége alól, de köteles 10 frt bírságot fizetni. A plébános a végrehajtónak a fizetést megtagadta, mert a bírság jogalapját el nem ismeri. A végrehajtó ennek folytán lefoglalt egy 50 frt értékű tükröt s az árverésre e hó 14-én reggeli 8 óra van kitéve.

Felvidékiek részére. Prigl. Szt. Iván közseg képviselőtestülete ápril hó 24-én a felvidéki inségesek részére 100 frt azaz százszáz frtot szavazott meg.

Nagy Lajos alapítványa. Nemes militicsi Nagy Lajosról van szó, aki jótékonycélra 3000 forintos alapítványt tett körülbelül tíz évvel ezelőtt. Minthogy a 3000 frton 4 1/2 százalékos regálékötvények vásárlandók, a kultuszminiszter felszólította a megyei hatóságot, hogy a 3000 frtot e célból küldjék be az állampénztárba.

Áttérés. Egyházi ünnepélynek volt tanuja a múlt héten Szóna közsege. Matyók Ilona tanítónő tért át a kath. vallásra. Az áttért a kath. hitvallást Lucsits Jakab s. lelkész kezeibe tette le; Lucsits szép beszédben buz-dította az új katólikust a hitben való állhatatosságra.

Kishegyesen „Nemzeti Olvasókör” van alakul-ban. Alapszabályait már beterjesztette felsőbb jóvá-hagyás céljából.

Műkedvelői előadás. Prigl. Szt. Ivánon ápril hó 30-án egy minden tekintetben sikerültnek mondható műkedvelői előadást rendeztek, az árvamegyei inségesek javára. Ezen előadás kezdeményezői és tervezői Wámo-scher szül. Rozenberg Mariska és Wámoscher szül. Rozenberg Mina urhölgyek és Rerzsyn Ilona kisasszony voltak, ezért a főérdem őket illeti! Két darabot adtak: „Az első férj”. A második „Die schlaue Wittwe”. Elő-adás után következett a tánc. Az első négyest 20 pár, a másodikat 16 pár táncolta. Szarvas Mihály apatini zenekara oly jó buzta sorba a darabokat, hogy a fel-oszló végét csak fényes reggelén láttuk. Ezen alkalommal bevételezett belépődíjban 42 frt 50 kr. Felülfizetes-ben 56 frt. Ezen utóbbit fizették: Krausz Jakab és neje (Baja) 5 frt, Grüber Ferenc és neje (Szóna) 2 frt, Rosenberg Mór és neje (Baja) 2 frt, Császár Ignác és neje (Gája) 2 frt, Rosenberg Adolfné 1 frt, Glück Samu-né 1 frt, Wámoscher Emilia k. a. 50 kr, Friedmann Samu (Szóna) 50 kr, Spanyol Józsefné (Apatin) 50 kr, Piper-kovics (Zombor) 1 frt, Amann Vilmos (Hódság) 1 frt, Wámoscher Mihály és neje 4 frt, Rónay István 3 frt, Michels János és neje 2 frt, Rauschenberger Adolf 2 frt 50 kr, Popovics Sándor 2 frt, Schaal József és neje 2 frt, Wámoscher Manó és neje 2 frt, Wámoscher Samu ifj. és neje 2 frt, öz. Haukené 1 frt 50 kr, Pösch Ernő 1 frt 50 kr, Schertl Ida 1 frt, Scheurer Antal és neje 1 frt, Hemm Ádám és neje 1 frt, Szabó Antal és neje 1 frt, Goldstein Hermann és neje 1 frt, Sahn János és neje 1 frt, Haubert Jakab idb. 1 frt, Kleiber Ferenc 60 kr, Haubert Jakab ifj. 60 kr, Ziegler Jak. ifj. és neje 1 frt, Mack Antal 1 frt, Stefan János ifj. és neje 1 frt, Pfeifer József idb. 1 frt, Greif Antal 80 kr, Pinkert Mi-hály 50 kr, Kostyák József 50 kr, Pump József 50 kr, Werner Tamás 50 kr, Wámoscher Samu idb. 50 kr, egy kis társaság 50 kr. Ezenfelül Sorok János keres-kező, felülfizetés fejében az egész világitást ingyen adta. — A 98 frt 50 krból levonva 13 frt 50 krnyi költséget, marad tisztán 85 frt azaz nyolcvanöt forint, mely összeg május hó 4-én Armege főispánjához kül-detett (nem lapunk útján). — A rendezőség a nemes szívű kezdeményezők, adakozók és pártolóknak ez uton mond köszönetet.

A Sikara erdőben levő vendéglő f. hó 8-án (vasárnap) megnyitattik.

Államsegélyt kér, a megyei alispán utján, Zoltán Gyula apatini szinigazgató. Indokolt felhóza, hogy társulata nagy, tehát sok kiadással jár s Apatinban csak az erkölcsi siker jutott osztályrészül s most nem képes társulatát se fenntartani se azzal tovább menni. A jól szervezett társulatról lapunk egyik számában emlékez-tünk meg s valóban méltányosnak találónk, ha a bel-gyűminiszter kisegíthetné e bajból a derek színészeket, kik nem maguk az okai, nem irigylendő helyzetűek.

Eszküvő. Tegnapelőtt délután vezette oltárhoz a helybeli róm. kath. templomban Falcione Sándor birtokos Schneiderbauer Elza kisasszonyt. A szép esküvő nagy közönség nézte végig.

A felvidéki inségesek javára Zomborban ren-dezett hangverseny jövődélmezébe utólag még 1 frt 60 kr érkezett, és pedig: Schulster Berta 30 kr, Bittermann Emma 30 kr, Frindt József 40 kr, Tápay Lajosné 30 kr és Raab Béláné 30 kr. Az összeget a rendezőség rendelkezési helyére juttatta.

A kártyajáték 500 éves jubileuma. Az idén 500 éve annak hogy Olaszországban feltalálták a kártyát. Kezdetben nem volt az a hivatása, hogy a mai értelemben véve jatszanak vele, hanem valami kabaliz-tikus kártyavetésre használták, mint mai nap is a kár-tyavető cigányasszonyok. A legelső kártya a tarok. Min-degyik lapnak más jelentősége volt. A pagát volt az ember s az egész kabaliztikus jövődélmezé azon alapult, hogy a pagátot az elébe tornyosuló veszélyeken kereszt-til a játszma végeig meg kellett tartani. Ha ez sike-rült, akkor az illető, a kinek szerencsét jósoltak, sze-rencsére számíthatott, ha pedig a pagátot elfogták, akkor az szerencsétlenséget jelentett. A többi játék és kártya faj a tarokból származott.

A tatabázai urbéri birtokrendezési ügyben május hó 5-én volt az ügytörtani közszégházán a hitelesítési tárgyalás.

elvonult mellette és, habár meg sem érinté, remegő han-gon ejté ki e szót:

— Ab, pardon!

A fiatal ember mélyen meghajolt.

— Minő előzékeny! Minő szeretetreméltó! susogta magában az öreg és Erdei háta mögé állt.

A fiatal ember csak nézte a táncosokat és szemei mindig egy alakon tartottak pihenőt: Bimbin. Néha néha kisurrant ajkain e szó:

— Gyönyörű!

A boldog apa örömmel hallotta azt és könny lopódzott szemeibe. Kis idő múlva oda szolt a grófhöz:

— Kegyed nem táncol? Ha én még olyan fiatal volnék, meg sem állnék reggelig.

— En csak egy hölgyvel szeretnék táncolni, de...

— Ki az, ki az? — és az öreg szorolni érzé szívét.

— Ama feketehajú, rubinajku és égszínkék szemű hölgy...

— Leányom!

A fiatal ember mélyen meghajolt és alázatos hangon bemutatatta magát. Az öreg karon ragadta és vitte.

— Jöjjön, bemutatom neki.

Bimbi még táncolt, de csakhamar visszatért helyére.

— Leányom.

— Erdei Árpád.

Ez a bemutatás mindkét részen örömet szerzett.

Következett még egy keringő, melyet a két boldog lény oly örömmel lejtett; azután jött a szilnet.

A fiatal ember mindig csak Bimbivel foglalkozott, és ő oly örömmel hallgatta az egyszerű, de őszinte sza-vakat. Hogyne, hisz ez oly szokatlan!

A szülék összedugták fejüket és titkon nézték a boldogokat.

— Minő szép pár lenne belőlük!...

Vége lett a bálnak. Árpád előzékenyen vett búcsút imádottjától, de viszontlátást remélt. Az apa büszkén vetette oda:

— Legyen szerencsénk gróf ur, szerény haljékunkban.

Erdei ránézett és bámulva hallgatott. Feje szédülni, ajka fehéredni kezdett.

— Talán visszaveti méltóságod kérésünket? kérdé meglepetve az anya.

— En... én nem vagyok... gróf! suttogá a kétségbeesett fiatal ember.

— Hogyan?! nem a gróf Erdei?!

— Nem! En adóvégrehajító vagyok!

Virter Ferenc.

A MAMA.

— Jelenetek. —

I.
Margit kisasszony még mindössze csak egy négy év körül van, ellenben Aladár urfi már elmult hat éves és perfect gavallér.

A szülék egy házban laknak s a két ifju teremés együtt szokott játszani. Ezidőszert Margit kisasszony fogad. A szobában rajtuk kívül nincsen senki és Margit arra biztatja Aladárt, hogy álljon föl a székre s fogjon ki az üvegedényből aranyhalakat. Aladár urfi azonban nem valami nagyon siet az engedelmességgel, Margit duzzogva mondja:

— Mada táján féj?

— En, — mondja a hős keményen. — En? Nem féjek én?

S rettenetes bátorsággal mászik fölfelé a székre. A fejével felülök az üvegedény, az aranyhalak kibo-rulnak a padlóra, fényes lakásuk összetörik, Aladár aki az üzönvizet nem képzei ily borzasztónak, reszket.

A két apróság megsemmisülve bujik össze s amint ugyanekkor léptek zaja hallatszik az ajtó előtt Margit megrettenve kiáltja:

— Jaj, a mama...

II.

Margit tíz éves, Aladár tizenkettő s olykor cse-ni már a papa dohányát. Ismét úgy van a dolog, hogy senki sincs otthon. Margit kinyitja a könyvszekrényt s leszed a papa rejtékéből valami francia könyvet, amely-ben szép kisasszonyok vannak lefestve olyan ruhában, melyről Tolstói azt mondja, hogy csak buták nem látják.

Elmerülve nézik. Valaki azonközben barackot nyom Aladár polgártárs fejére és előlítja a könyv elől Margitot.

Margit ijedten sikoltja:

— Jaj a mama...

III.

Csöndes este van, délután eső esett, az akácok lehajló levelein megcsillan egy-egy csepp, a hold méla-busan csavarog néhány elkeseredett felhő között. A tizenhét éves Aladár egy érettségit tett ifju komoly férfiaságával karolja át Margit kisasszonyt az ablakban. A két gyerek egymásra néz s nagyon természetes, hogy ilyen egymásránézések közben egy komoly ifju meg szokta csókolni a kisasszony haját. Bódító illata van ennek a hullámos szőke hajnak. Aladár kezdé belátni, hogy miért is szép voltaképpen az élet.

Margit ebben a pillanatban összerázkódik, rémülten mutat le a kertbe, két szem csillog a bokrok közül, olyan tekintettel, hogy az nem lehet egyéb csak hős constrictor.

Pedig nem az. Margit félve suttogja. Aladárnak:

— Jaj, a mama.

IV.

Esik a hó, a szoba be van fűtve. Aladár ur, a férj megebédelt s miután papucsokat buzott, skandalozza-san veres montenegrinus házispikában sétál és estentativa fujja a dohányfüstöt. Csöndes, meglegedett állapot ez. Aladárné született Margit urhölgy valami apró gyerek-fékető formát hógol, ki tudná megmondani: kinek?

Kosci áll meg a ház előtt, az ernyő alól kibújik néhány skatulya bérönd, amiket átvesz a kocsis. Azután kilép egy öreges hölgy.

S miután az előző három jelenetben mindig csak Margit ijedt meg, most Aladár van a sor. A kétségbe-esett vó a földhöz tti a csodálatosan veres házispikát és öntudatlanul hanyalzik a karosszékre:

— Jaj, a mama!

Tömörkény.

Fizetésemelés. Rác-Militics község az orvosi fizetést 600 frtról 700 frtra emelte fel.

Apatinban Matusek Béla temetkezési intézetet létesített.

Papírvirág készítés. Uj, szórakozást nyújtó hasznos foglalkozást akar meghonosítani a hölgyek részére Zomborban Schön Adolf könyvkereskedő cég. Szerződött a Buchard Emmát Drezdából, aki hölgyeinket papírvirág készítésre szándékozik tanítani. Az általa papírból készített virág utánzatok tényleg igen szépek s nagyon hasonlítanak az élővirágokhoz. A csinos munkaság állítólag 12 óra alatt elsajátítható. Nevezett hölgy minden óráért 40 kr díjat kér. A tanfolyamra már eddig is többen jelentkeztek.

Elfogott betörők. Ujvidéken, mint már megírtuk, a múlt hó 23-án Schossberger ékszerész kirabolta s körülbelül 10.000 forint értékű arany és ezüst tárgyakat vittek el tőle. A tettesek egyikét, Rádics Andrást közművest, mint most Bajáról írják, a rendőrség kézrekerítette. Az elrablott tárgyak legnagyobb részét megtalálták Rádics szeretőjének a kertjében elásva.

Városi ügyek.

Pályázat szülész női állásra. Zombor sz. kir. város tanácsa az elhalálozás folytán megtörtént és 50 frt évi fizetéssel javadalmazott városi szülész női állásra pályázatot hirdet. Felhívtnak az ezen állást elnyerő óhajot, miszerint az 1883. évi 44. t. c. 18. §-a értelmében 8 egymás utáni napon át vagyis 1892. évi április hó 30-ától 1892. évi május hó 7-ig bezárólag a városi adóügyi osztálynál betekintés végett kézzel leírva kitételek. Midőn erről az érdekelt adózók értesítetnek, figyelemmel kell lenni arra, hogy az illető saját vagy mások által adójavaslatokra nézve netáni észrevételeiket a fenti határidőben (t. i. 8 nap alatt) a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóságnál írásban, utóbb pedig az adókövető bizottságnál, szóval vagy írásban előterjeszthetik. A félreértések kikerülése végett megjegyeztetik, miszerint az 1890. évi 3. évi érvénnyel megállapított és a lajstromba átvezetett tételekre a fentemlített közszemlére való kitétel ki nem terjed. Ezen közszemlére való kitétel csak a múlt évben újonnan keletkezett és a III. o. ker. adó alá tartozó fizetők, vállalatokra s egyéb haszonhajtó foglalkozással bíró egyéneknek az 1883. évi 44. t. c. 11. §-a és 12. §-a értelmében leendő megadóztatására vonatkozik. Egyben értesítetnek a III. oszt. ker. adó alá tartozó új adózók, hogy a zombori egyenes adót kivétől bizottságnak folyó évi 25. számú átirata szerint az említett adónak megállapítása céljából határidőül f. évi május hó 9-11-ik napjai tizettek ki és pedig május hó 9-én a Belváros 208.—248. lajst. tétel és Cserevenka városrészt 124.—137. lajstrom tétel. Folyó évi május hó 10-én a Bánát városrészt 135.—153. lajst. tétel, továbbá a Felsőváros 175.—192. lajst. tétel és Szelenese városrészt 195.—209. lajst. tétel, végül: folyó évi május hó 11-én a földbérlet 1—1067. tétel terjedő adójavaslatok fognak a római kath. templommal szemben lévő pénzügyi ügyosztály épület földszintes helyiségében tárgyalatni. Mely tárgyalások a fenti napokon mindenkor reggeli 8 órakor veendik kezdetüket, s tartani fognak addig, míg a jelzett napokra külön külön kitűzött tételek letárgyalva nem lesznek.

Városi közgyűlés.

Zombor sz. kir. város törvényhatósága tegnapelőtt rendes közgyűlést tartott a megyeháza nagytermében. Ezúttal vette valószínűleg utóljára igénybe Zombor város a megye vendégszeretét, mert mint Csibás polgármester jelzé, a városház nagyterme az e hó 25-én tartandó közgyűlésre számítás szerint el fog készülni.

Az ülés lefolyásáról a következőket közöljük:
A tudomásul vett polgármesteri jelentés a következőképen hangzik:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes törvényhatósági bizottság!

I. A tanács iktatóba beérkezett a múlt hó folyamán 1136 ügydarab, az előző hóról volt hátralék 976, összesen el volt intézendő 2112. Ezekből 1268 elintéztetvén, hátralékban maradt 844.

II. A községi bírósághoz beérkezett 145 ügydarab, mely mind elintéztetvén, hátralék nincs.

III. A rendőrkapitánysághoz beérkezett 678 ügydarab, melyből 629 elintéztetvén, hátralékban maradt 49. Tízest nem fordult elő, a közbiztonság állapota jó volt. Eltoloncoltatott 2, áttoloncoltatott 9 egység.

IV. Az egészségügyi viszonyok e hónap folyamán eléggé kedvezőek voltak, az előző hónapokhoz arányitva, mind a megbetegedések, mind a halálozások tekintetében. A roncsoló toroklob, mely városunk területén október hónapban járványszerűleg fellépett, immár apadásban van, amennyiben a múlt hónaphoz arányitva, a roncsoló toroklobban elhaltak száma 24-re apadt. Ebből kifolyólag a járvány megszüntnek tekinthető s a járványbizottság beszámolója javaslattal hozott.

Egyéb ragályos betegség nem fordult elő. A tömeges oltások f. évi május hó 1-től minden következő vasárnapon eszközöltetnek.

V. Befolyt e hónap egyenes adóban 8072 frt 85 kr, városi adópótlék 3676 frt 09 kr, utiadó 621 frt 66 kr.

Oly kérelemmel fordulok a tekintetes törvényhatósági bizottsághoz, miszerint jelentésemet tudomásul venni méltóztatnék.

Zombor város 1891. évi zárszámadásai jóváhagyattak, Barthal bizottsági tag kérdést intéz a regálébérletnél mutatkozó deficitet illetőleg. Polgármester felvilágosítását úgy Barthal, mint a gyűlés tudomásul veszi. E kérdésre legközelebb visszatérünk.

Gyalokai Rozália 124 hold földet hagyott Zombornak a célból, hogy jövedelméből ösztöndíjalap létesítsék. A földet a város haszonbérbe adandja s a befolyandó összegből 450 frtos ösztöndíjakat rendszeresít. Az alapítólével, Gyalokai Róza hagyatékai ügyének véglegzése után fog szövegeztetni.

A zombori szerb olvasókör birtokváltózási illetéke (77 frt) elengedtetett.

Szkovosina Dániel öröklőlegény nyugdíját évi 125 frtban állapították meg.

Az ülés végén Csibás Benő polgármester köszönetet mond a megye alispánjának azon szíveségért melylyel a megye nagytermét a városnak gyűlésezésre díjlanul engedte át. Ez jegyzőkönyvbe is vétetik.

Az ülés d. e. 11 órakor, több kisebb tárgy elintézése után, véget ért.

Krisztus istensége a modern ember szellemében.

Irta Schmitt Jenő. Budapest, 1892.

Schmitt Jenőt, kinek „Das Geheimniss der Hegelschen Dialektik“ c. művét a berlini philosophiai társaság pályadíjjal tüntette ki, jól ismeri városunk közönsége. Éveken át volt ő Zombor város lakosa, mint egyszerű irnok, kiből senki sem sejtette a philosophust, kivéve akik egészen jól ismerték, akik előtt elárulta lelke mélyének titkait. Ahogy a pályadíjat megnyerte, föl vitték a fővárosba, hol több alkalma van philosophiai tanulmányokkal foglalkozni; de bizony csak meghagyták megint egyszerű irnoknak. A másolás lélekölő munkájába belefáradva, esodáljuk, hogy még van kedve és energiája philosophiai tanulmányokba mélyedni.

Nem tartozik lapunk keretébe ez újabb philosophiai munkájának részletes ismertetése. Akit érdekel az az érdekes kérdés, melyet tárgyal, legjobban teszi, ha eredetiben ismerkedik meg a Schmitt eszméivel. Annyi bizonyos, hogy a szerző nagy feladatra vállalkozott: meg akarja magyarázni philosophiailag, de egészen populáris előadásban Krisztus életét, tetteit, szavait és jelentőségét az emberiség történetében. Az örök igazság és örök szeretet hirdetőjének és megszentesítőjének tüneti föl Krisztust, aki a szeretetnek és az istenségnek teljességét önmagában szemlélvén, az első volt, aki az embernek isteni voltát felfogta.

Alapjában a munka — bár igen magasztos célt tűz ki maga elé — mégis ellenkezik a mai dogmatikus fölfogással. Ezzel tisztában kell lennie annak, aki olvasásába kezd. Mert e munkának éppen az a bevallott feladata, hogy kimutassa, a régi istenség képe mennyire elhalványul az új — a szerzőtől megajzott — istenkép mellett. Tulajdonképen nem is tesz egyebet, mint a keresztény dogmáival azonos források (evangeliumok, Szt. Pál levelei stb.) alapján, de természetesen egészen más magyarázattal, újra megalkotja Krisztus alakját. Ez a Krisztus nem a jámbor keresztény emberek eddigi istenembere, hanem a philosophusok Krisztusa, sőt tán elmondhatjuk azt is, hogy kizárólag a Schmitt Jenő Krisztusa; olyan, amilyenek csak ő maga hiszi és vallja.

Mindenesetre csalódik Schmitt, ha azt hiszi, hogy „amit ő hirdet, az a valódi katolikus, az az általános emberi tan“. Az utóbbit nem hisszük — bár polemikába nem mernénk miatta bocsátkozni sem Schmittel, sem senkivel — de az az egy bizonyos, hogy az ő tana nem a valódi katolikus tan. Legalább meg vagyunk róla győződve, hogy a katolikus egyház nemcsak ma, de sem ez előtt, sem ezután nem tenné magáévá az ő tanait. Mert bármily szép is igaz lehet Schmitt fölfogása Krisztusról, az az egy bizonyos, hogy az ő Krisztus alakja nem a hit, hanem a tudás birodalmába tartozik.

Nem hagyhatjuk említés nélkül a munkának rendkívül magyartalan és bombasztikus stílusát. Csak a bevezetésből közlünk néhányat izelítől: „A világ világossága nem az a tompa mindennapiasság, mely a legkéstelenebb tény, a szellem és gondolat belső végtelenségét felfogni képtelen.“ Bizony ezt nehéz fölfogni! Vagy: „tagadják a szellemnek eget földet magában foglaló végtelen valóságát és annak napvilágát.“ Vagy: „a talentumot eleven cserében sokszorosítani“ — „az érzelmi tárgyak világának eredeti végtelen valósága és eleven ősegyesége“... stb.

Nagyon zavarólag hat az olvasóra az is, hogy Schmitt, mintegy egészen bele akarva élni magát és bele akarva ringatni olvasóját is Krisztus világának szellemébe, egészen úgy beszél, mint az evangelista, a saját előadásába olvasztja bele az idézeteket, úgy hogy sokszor azt se tudjuk, Jézus Krisztus beszél e vagy Schmitt Jenő.

De ezek, ismételtül, csak futólagos megjegyzések akarnak lenni, s azoknak az olvasóinknak, akik e melyes eszmékkel bővebben meg akarnak ismerkedni, ajánljuk magat a könyvet.

(B.)

Titel, 1892. április 30.

Az utóbbi időben különösen gazdasági téren kezd haladni a titeli járás. Első sorban felemlítendő az újonnan felállítandó titeli takarékpénztár, mely a török-becei takarékpénztár fiókja. A felállítás szükségét már régen éreztük és végre tervünk megvalósul. F. hó 26-án Leiningen Armin gróf, Gaszner közjegyző, Kirschbaum Lajos plébános és dr. Thim József járásorvos Török-Becsére rándultak, hol dr. Tőszögi igazgató, Sólmos, Pulay és Bizon földbirtokos urak által a legszivesebben fogadtattak. Este Tőszögi, másnap Sólmos urak vendégei voltak. 27-én 11 órakor tartott a takarékpénztár gyűlést, melyen egyhangulag a titeli fiók felállítása másodsor elfogadtatott és nagyjában a módzatok is megállapítottak. A felállítás tehát befejezett tényé vált és 10—14 nap alatt új intézetünk meg is nyitattik, melynek elnöke Leiningen Armin gróf, igazgatói Kirschbaum Lajos és dr. Thim József. Ezúttal nem bocsátkozhatunk részletekbe taglalásba, s csak nagyjából jelezük, hogy a betétek kamatába 5%-ban, a kölcsönöké 8%-ban és talán 1/2% irásdíjban állapított meg, úgy hogy ezen díjakon kívül sem a betevő, sem a kölcsönző mást nem fizet. Nagyobb kölcsönöket, vagy társulatnak 7%-al adunk kölcsönt, minden irásdíj nélkül. — A kölcsönök, illetve váltók 3-tól 6 hónapi időre adatkak és a határidő az igazgatóság által állapított meg. Míg tehát a hasonló intézetek csak 3 havi határidőre képesek adni, az új intézet 6 hónapra is adhat prolongációt nélkül. Az intézet felállításakor részletes utbaigazítás fog adatni.

Sokkal fontosabb óhaja a lakosságnak a titeli régi öblözet gát-kiépítése, mely által a holdak ezre fog ártalmasított; s a mennyiben ez által anyagilag minden társadalmi állás ember csak nyerhet, azt hisszük, ha vannak is a vállalkozók részéről bizonyos akadályok, azok ezen áldásdús művet nem fogják akadályozni és bízunk az illetékes vezetők tapintatos belátásában.

Titel községe fél év óta újból emelkedett. Derék

biránk, kiből valóban osztatlanul az egész helység bizalma összpontosul, immár keresztül vitte a világítás rendszeresítését, a felső részben a csatornázást, hidalást; befásította az egész községet, tereket; megkezdte az utcák lejtmerését, átjárók kövezését, egyszóval oly eredményt mutat fel, milyen sajnos husz év alatt sem volt látható. Az artézi kut furása meg fog kezdődni. Jelenleg a község vagyona rendeztetett és mindannak dacára a pótdó 25 %, míg számos más községben 30—40-re is rug.

Osszel a tiszai régi hajóhid helyébe egy új s szélesebb hidat fog a kincstár felállítani. Az utóbbi időben Molnár Gyula földbirtokos és két gőzmalom tulajdonosa egy fűrészyárt is állított fel a Tiszapárján és Titel forgalmát ily uton ismét emelte. Két nagy modern szerkezetű fűrészműködik, egy körfűrészes és egy gőzerővel hajtott gyalu. Felhívjuk az érdekeltek figyelmét ezen vállalatra, hol olcsón és mesés gyorsasággal egy nap alatt egy házszerkezetet elkészíthetnek.

Május hó elsejétől Titel és Szlankamen között a személyszállító hajókkal összeköttetéstől eltekintve egy külön helyi hajó fog közlekedni. — A titeli prépostság ásatásai egyelőre szünetelnek és mint Erdújhelyi Menyért értesíti a bizottságot, a kalocsai érsek öccsellenciája élénken érdeklődött a mozgalom iránt és kijelentette, hogy a mű költségeiben részt óhajt venni; az érsek nemeskeblűsége tehát a prépostság monografiájának megjelenését biztosítja. — Az árviz 4 1/2 méterem felül van és a Duna-Tiszaszög kis tengert képez. — A kalvária helyén, a fensik déli csúcán Schmidt Mayer helybeli polgártársunk egy szép kápolnát épít.

Közgazdaság.

A Bács-Bodrogh megyei h. érd. vasutak részvénye. A budapesti tözde tanácsa közbírársági, hogy a Bács-Bodrogh vármegyei h. é. vasutak részvénytársaság által 100 frtos címletekben kibocsátott osztalék-szelvényekkel ellátott és bemutatásra szóló elsőbbségi részvények hivatalos árjegyzését f. év május 2-ól fogva elrendelte. E részvényekből 25 darab képez egy tőzde kötet.

Gyapju mérés. A kereskedelmi miniszter urnak, a szegedi kereskedelmi és iparkamarához intézett leirata szerint tudomása van arról, hogy a gyapju kereskedelemben a gyapju-mérték egységül sok helyen még mindig a bécsi mázsával feléről 56 kilogramm súlyegység használatik. Miután ezen súlyegység használata az 1874. VIII. t. cikkben megállapított törvényes mértékkel szemben a gyakorlati életben folytonos átszámításokat igényel, az ezen ügyben érdekelt szaktestületek előterjesztései következtében, — utvalva a budapesti tözsdén 1884. év január 1-je óta érvényben álló — külön jogszokásoknak 1. §-ára, mely szerint: bármely nemű gyapju 100 klgmonként, tiszta súlyban bálókba (szákokba) rakva árulatik, — az érdekelt körök figyelmé fölhivatik arra, hogy az említett jogszokást tényleg alkalmazásba és tartásba szem előtt s hogy a gyapjunak szabványos forgalmi súly egységét még azon esetben is a törvényes métermáza, vagyis 100 kilogramm képezze, midőn ezen áru — a mi gyapjuneműek eltérő provenienciája, minősége és kikészítése stádiumánál fogva gyakran előfordul — súlyban 100 klgmon aluli (esetleg nagyobb) göngyökben kerül eladás és szállítás alá.

A m. kir. államvasutak üzletvezetőségi új beosztása. Május hó 1-től a magyar kir. államvasut. hálózatán új üzletvezetőségi beosztás lépett életbe. Megyénk a budapesti üzletvezetőséghöz (szék helyi Budapest) tartozik. Ezen üzletvezetőség összes vonalai különben: kizárólag Budapest-Ferencváros-Simony-Belgrád, Kiskőrös-Kalocsa, Szabadka-Baja, India-Mitrovicza, Ruma Vrdnik, kizárólag Szeged-Szabadka-Eszék, kizárólag Villány-Dálja-Bród-Bosznabrod, Borovo-Vukovár, Vinkovce-Mitrovicza, Vinkovce-Gunja-Breska, Vrpolje-Samacz és Bács-Bodrogh vármegyei helyi érdekű vasut.

Szerkesztői üzenetek.

K. Titel. Cikkét köszönettel veszem. Ugy tartalmánál, mint kidolgozásánál fogva irói tollra vall. Szerencsétlenül mások is.

„x-y“. Hogy az ön kertjének határaitól akár csak egy arasznyira is valaki fákat ültet, ahhoz az illetőnek teljes joga van, a közigazgatási hatóságnak ebbe beleszólása nincs, tartozván ez az egyéni tulajdon hatáskörébe. A bíróság sem határozhatja másképp, ha perre kerülne a dolog. Ön azonban megteheti viszont azt, hogy ha az ültetett fák gyökerei az ön ingatlanába mennek át, — a gyökereket kidobja, lefűrészelheti stb. anélkül, hogy a fák tulajdonosának valami panaszt tenni lehetne. Az egyéni tulajdon csak a közérdektől szennvedhet, bizonyos meghatározott esetekben, megszorításokat: már pedig az, ha valaki az ön kertjétől egy arasznyira fákat ültet, lehet, hogy nem tetszik önnek, lehet, hogy talán kárára is van (ez esetben tessék bírói utra térni), de semmiféle közérdeket nem sért.

Szabadka Gyula Kulpin. Szép verseiért fogadja köszönetünket. Poétai vénája meg verselési technikája napról-napra erősödik.

Naptár.

Május.

Havi és heti nap	Katolikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
6 Pént.	Hermina, L. J. L. János		24 Szabbás vt.
7 Szom	Szaniszló pk.	Gottfried	25 Márk ev.
8 Vas.	B 3 Ju. Sz. J.	B 3 Jub. Sz.	26 D 3. Bazileos
9 Hétfő	N. Gergely hv. Jób		27 Simeon
10 Kedd	R. Antal	Viktória	28 Jáz. és Szosz.

Felolós szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN ANDOR.

HIRDETÉSEK.

Kiadó ház!

A Zrínyi-utca és Deák Ferenc-körút (korzó) sarkán levő Jakobsfts-féle 188. sz. ház bérbe adandó.

Részletes felvilágosítások Jakobsfts Mihálynál ugyanof.

COGNAC

gróf KEGLEVICH ISTVAN Promontor
eredeti töltésű palackokban mindenütt kapható.
Ezen gyár, mely 1882-ik évben alapított, az osztrák-magyar monarchiában a legjelentékenyebb s az összes kiállításokon, melyeken versenyzett, kizárólag csak a legmagasabb kitüntetésekben részesült. A gyárnak forgalomban levő minőségei u. m.:
* * * * * és * * * * *
nemcsak kitűnő élvezeti ital gyanánt vannak elismerve, hanem orvosi tekintélyek által is, gyomor-, tüdő-, mell- és fertőző-betegségeknél, legjobban óvszerként ajánlatnak.

Itt még ismeretlen iparágat, mely hölgyeknek szórakozást nyújt, t. i. papirosból készített, az élővirághoz teljesen hasonló virágkészítést

fog a Zomborba érkező Buchard Emma (Drezdából) tanítani. Tanfolyam: 12 óra. Díj óránként: 40 kr. Jelentkezéseket elfogad Schön Adolf könyvkereskedése (Zombor, fűtca, Falcione Lőrinc-féle ház). 3-1

A tanhelyiség Falcione Lőrinc-féle ház I. emeletén lesz balra.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye Prigl.-Szt.-Iván községében leküszönés folytán üresedésbe jött s 360 frt fizetéssel javadalmazott község rendőrfelügyelői állásra ezennel pályázat hirdetnek.
Felhívják, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket folyó évi május hó 10-ig alulírt előjárásnál nyújtsák be.
Pályázók a kérvényben igazolni tartoznak, hogy:
1. magyar honpolgárok;
2. védőkötelezettségüknek megfeleltek, 24-ik életévüket betöltötték, a 60-at pedig el nem érték;
3. fedhetlen erkölcsű és teljesen rovatlan előéletűek;
4. teljesen egészségesek;
5. a magyar nyelvet szó- és írásban tökéletesen bírják;
6. hogy a községben divó német és némileg a szerb nyelvet bírják.
Az alkalmazásnál elsőbbség adatik a kiszolgált állami csendőröknek.
A megkívántató ruházatot a megválasztott sajátjából tartozik beszerezni.
Prigl.-Szt.-Iván, 1892. április hó 20-án.

Rauschenberger, Sauter Jakob,
jegyző. 3-2 bírő.

392. szám.
1892.

Pályázati hirdetés.

Alulírott község előjárósága részéről ezennel közölni tétetik, miszerint leküszönés folytán üresedésbe jött rendőri állásra ezennel pályázat nyitattik.
Javadalmazás évi 210 frt utólagos havi részletekben.

Feltételek:

- Magyar honpolgárság;
 - fedhetlen előélet;
 - 60 éven túl nem haladott életkor;
 - kiszolgált katonának, volt csendőrök és rendőrök előnyben részesülnek;
 - a ruházatot saját költségén tartozik beszerezni.
- A köllően felszerelt kérvények folyó évi május hó 15-ig az újvidéki tekintetes főszolgabíróhoz küldendők, mert később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Glozsánban, 1892. évi április hó 25-én.
Kekezovich Mátyás, Fekete János,
jegyző. 3-3 bírő.

475. szám.
kig. 1892.

Pályázati hirdetés.

Petrovosszellő községében a községi rendőrfelügyelői állás megüresedvén, arra ezennel pályázat hirdetnek.
A rendőrfelügyelő évi fizetése 400 frt és 33 frt ruhaátalány, mely összegekből az évi fizetés utólagos havi részletekben, a ruhaátalány pedig az év elején egyszerre és előre fizetetik ki a község pénztárából.

Pályázhatnak, a kik: a) magyar honpolgárok; b) védőkötelezettségüknek megfeleltek, 24-ik életévüket túlhaladták, de a 60-ikat még el nem érték; c) fedhetlen erkölcsűek; d) teljesen egészségesek; e) a magyar nyelvet szó- és írásban oly tökéletesen tudják, hogy azon az előírt írásbeli teendőket biztosan végezni képesek legyenek.

Pályázni szándékozók felhívják, hogy sajátkezűleg irt kérvényeiket folyó évi május hó 20-ig Petrovosszellő község előjáróságahez annyival is inkább nyújtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

B.-Petrovosszellő, 1892. évi április hó 20-án.
Varga István, Kelemen Mátyás,
jegyző. 3-3 bírő.

HARKÁNYI GYÓGYFÜRDŐ

(Magyarország, Baranyavármegye.)

Fürdő idény május 1-től szeptember 30-ig.

Az osztrák-magyar birodalomnak ezen vizgazdag, legmelegebb s legerősebb kénforrása a legsikeresebb gyógyeredmények által hírnevét már megállapította, amit igazol az évről-évre szaporodó vendégek száma.

Ezen 62-5 és 63-8 C. fokú természetes ártézi kénforrások kitűnő gyógyítási hatással bírnak: csúszos, görvély, idült bőrkiütésekre, aranyér, női bántalmakra, fogamzási hiányok, sebészek, daganatok és higanyos gyógyszerek által okozott mérgezésekre; továbbá máj, lép, általán mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok s ivarszervi bántalmak ellen.

Az utazásra ajánlható a Budapest-pécsi vasut, vagy déli vasut Budapest-Kanizsabarcsi vonala, állomás: Pécs; alföldi vasut Eszéken át Villányig. Mohács-pécsi vasut, állomás: Villány.

Posta- és távirat-állomás.
Bővebb fölvilágosítást a legnagyobb készséggel nyújt dr. Heller József rendelő fürdő orvos s özv. Blümel Ferencné bérlő.
Harkány, 1892. április hó.

A FÜRDŐ IGAZGATÓSÁG.

10913. sz. Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.
alisp. 1892.

Hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezennel közölni tétetik, hogy az alább megnevezett építési és helyreállítási munkák biztosítása céljából folyó évi május hó 19-ik napjának (csütörtökön) reggeli 9 órakor a vármegye székházának kis termében zárt ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, melyhez a vállalkozni kívánók ezennel meghívattak.

A biztosítandó munkák a következők:

- az ó-keró sóútvéi uton a vasuti átjáró közelében egy téglahidnak felépítése, előirányzott összeg 1220 frt 80 kr, leteendő biztosíték 62 frt;
- ugyanazon uton a hidfeljárónak kiszélesítése és feltöltése, előirányzott összeg 433 frt 71 kr, leteendő biztosíték 22 frt;
- a zombor bezdáni egész utvonalon szükséges homokanyagának évenkénti kiszállítása, évenként szükséges homokanyag mintegy 1560 köbméter, leteendő biztosíték 100 frt;
- az ó-becsei gőzbajozási állomáshoz vezető hasított kövezetű utnak kavicsos uttá leendő átalakítása, előirányzott összeg 3982 frt 27 kr, leteendő biztosíték 200 frt;
- Ófuttak és Újvidék egy Palánka és Cséb községek közötti műuton egy egy utkaparó házának felépítése, előirányzott összeg 1621 frt 3242 frt, leteendő biztosíték 162 frt.

Ezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli zárt ajánlatok, melyekben az illető ajánlkozó neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, továbbá az ajánlott egység és összes vállalati árak, s pedig az utóbbiak egy számmal, mint betűkkel is kiirandók, és a melyekhez az illető vállalatra vonatkozólag fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzsdén jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül csatolandó — folyó évi május hó 18-án (szerdán) délután (5) óráig a vármegye alispánjára címezve nyújthatók be.

Az ajánlatok külön-külön adandók be, s mindegyiknek borítékára világosan feljegyzendő, hogy az mely vállalatra vonatkozik; a kitett határidőn túl beérkező, vagy az előírt kellékeket lármí tekintetben nélkülöző ajánlatok, ugy az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Azok, kik az itt felsorolt vállalatok valamelyikére a nyilvános szóbeli verseny tárgyalás útján kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fentebb kikötött biztosítékot, a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, különben az árlejtésben részt nem vehetnek, megjegyezve, hogy ezen letett bántépénz vállalkozó által 10 százalékra léssen kiegészítendő.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az abban részt venni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlataikban kötelesek megtenni.

Végül megjegyeztetik, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok a Bács-Bodrogh vármegyei m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők.
Zombor, 1892. évi május hó 2-án.

Schmausz Endre,
alispán.

Pályázati hirdetés.

Uj-Verbász községben megüresedett gyalogrendőri állásra pályázatot hirdetnek s felhívom a pályázni kívánókat, hogy köllően felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi május hó 15-ig benyújtsák.

- A pályázó kérvényében igazolni tartozik, hogy:
- magyar honpolgár,
 - védőkötelezettségének megfelel,
 24. életévét betöltötte, de a 60-ikat még el nem érte;
 - fedhetlen erkölcsű s teljesen rovatlan,
 - teljesen egészséges,
 - írni, olvasni tud, s a községben divó német nyelvet bírja.

A rendőr fizetése évi 300 frt, vagyis havonta 25 frt, egyenruházat és fegyverzet.
Kula, 1892. évi április hó 23.

Dr. Molnár Károly,
főszolgabíró.

2-2

5148. szám.
1892.

Haszonbérbeadási visszarverési hirdetés.

Közölni tétetik, hogy a kis-sztapári uradalomhoz tartozó Ó Szivac község határában fekvő 865⁷⁶⁵ holdas kincstári birtoknak 1892. évi október hó 1-től 1893. évi szeptember végéig terjedő egy évi bértartamra, Löbl Sándor eszterváki lakos bérlő terhére és kárára visszarverés útján leendő hasznosítása céljából, a kulai kincstári ispánság hivatalos helyiségében f. é. május hó 18-án d. e. 8 órakor, felsőbb jóváhagyás fentartásával — írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli visszarverés fog tartatni, melyre haszonbérletni kívánók a 12275 frt kiküldési árnak megfelelő 10% bántépénzzel ellátva oly hozzáadással hivatnak meg, hogy az 50 kros bélyegge ellátott, lepecsételt és kellő feliratu írásbeli zárt ajánlatok is, a kiküldési összegnek megfelelő 10% bántépénzzel ellátva, az árverés megkezdéseig a nevezett kincstári ispánsághoz vagy a visszarverést megelőzőleg 3 nappal alulírt kir. jószágigazgatósághoz adhatók be, — ezen ajánlatokban, melyekben az 50 kros bélyegjeggy szabályszerűen átírandó, a megajánlott évi haszonbér nemcsak számokkal, hanem betűvel is tisztán, érthetően kiirandó és világosan kijelentendő, hogy ajánlattevő a visszarverés feltételeit — melyeket aláírni köteles — ismeri és azoknak magát feltétlenül aláveti. — Oly kincstári bérlők, kik haszonbéri hátralékban vannak, továbbá kik csőd, gyámság, illetőleg gondnokság alatt állanak, vagy akik nyereségvágyból eredő büntetést elítéltek, az árverésben részt nem vehetnek. — Elkészenve beadott, valamint utóajánlatok semmi szín alatt nem fognak figyelembe vétetni, még az esetben sem, ha azok egy újabb árverés esetére kötelezőleg fentartatnak is. — A közelebbi visszarverési és szerződési feltételek a nevezett ispánságnál megtekinthetők. — Aradon, 1892. évi április hó 26-án.
M. kir. államjóságigazgatóság. (Utánnyomat nem díjaztatik.) 2-1

Hirdetés.

Van szerencsénk ügyfeleinket tisztelettel értesíteni, hogy társulatunk zombori főgynök-ségével Rombay Dezső urat biztuk meg. A zombori főgynökség helyisége

Trefort-utca, Csarsch-féle ház,

a hol mindenemü biztosítás és biztosítási-díj fizetés eszközölhető.

Midőn ezt a nagyérdemű közönség beces tudomására hozzuk, tisztelettel felkérjük, hogy zombori főgynökségünket kegyes támogatásában részesítse.

A bécsi Biztosító Társaság

elfogad tűz-, szállitmány-, jégkár- és élet-biztosításokat.

A Gazdasági Egyesület tagjainak nagy kedvezmény.

A Bécsi Biztosító Társaság
igazgatósága. 3-2

Legfinomabb

fehér meszet.

Szállit vagonrakományokban is révi mérségetéséből

Friedmann Benó
NAGYVÁRADON.

6-3